

er en kirkelig Regel for, at de skulle betales, men derimod ikke de ganske frivillige Ydelser. Det var et Synspunkt, som hævdedes under Forhandlingerne i 1895—96 af et meget anset Medlem af Landstinget, der nu ikke mere er til Stede, det var det ærede Medlem for Odense (Koch). Han gjorde ogsaa stærkt gældende, at der ikke burde være Tale om at inddrage under Afløsningen de ganske frivillige Ydelser, som ingen var pligtig til at yde, og som i Virkeligheden, naar man saa paa de virkelige Forhold, repræsenterede en Selvbeskatning af de mere velstillede. Der var ingen Grund til, at man skulde udelukke de mere velstillede fra at yde saadanne Ydelser til den Sjælesørger, de satte Pris paa. Det vilde altsaa medføre, at den af det københavnske Præstekonvent nævnte Ydelse for Konfirmationsforberedelsen vilde falde uden for Lovens Ramme, thi her er ikke Spørgsmaal om nogen pligtmæssig Ydelse. Det forekommer mig ogsaa, at man der kan imødegaa den Betragtning, som ellers gøres gældende, at lader man Ydelserne overhovedet bestaa, vil dersnart udvikle sig en Sædvane og saa igen Forestillingen om en Pligt. Denne Tanke, at der skulde være Pligt til at yde, kan jo ikke fostres, naar Loven udtrykkelig siger, og det paa alle Maader bliver bevidst hos de paagældende, at der er overhovedet ingen pligtmæssig Betaling at yde herfor. Jeg kan ikke rigtig forstaa den Betragtning, der gøres gældende i Motiverne. Det hedder — jeg maa maaske læse nogle Ord op: „Det der skal opnaas ved det, er, at enhver af Menigheden i ethvert kirkeligt Anliggende skal kunne henvende sig til sin Præst uden at behøve at overveje, om han skal yde ham noget herfor, og hvad han skal yde ham, men med den sikre Overbevisning, at baade Præsten og Kirkebetjentene faa, hvad der tilkommer dem derfor, og at Udgifterne bæres ligeligt af Menighedens Medlemmer, enhver efter hans Evne“ o. s. v. Ja, det er jo altsammen rigtig, det passer rigtig godt med den pligtmæssige Ydelse, men det passer ikke paa de Ydelser, med Hensyn til hvilke der ikke kan opstaa den Tanke hos de paagældende, eller med Hensyn til hvilke de ikke kunne være opfordrede til at overveje, om der overhovedet skal ydes noget, og da hvor meget, idet der skal jo slet intet ydes. Det vil enhver Præst være pligtig til at sige og ligeledes være pligtig til at sige: Jeg maa ikke modtage noget derfor. Men det passer, forekommer det mig, ikke paa de rent frivillige Ydelser, naar disse da overhovedet

have nogen Grund. Nu kan man ganske vist strides om: Er der i dette Forhold nogen Grund til saadanne Ydelser, stemmer det med de paagældendes Værdighed? Det er et Spørgsmaal om en almindelig Opfattelse. Ved saadanne rent ideelle Ydelser kan man ikke gøre det gældende, at det skulde være usømmeligt for nogen af Parterne at tilfredsstille Trangen til en særlig Ydelse for frivillig Sjælesørgervirksomhed. Det gaar efter min Mening ingen Mands Ære for nær som Sjælesørger at modtage en saadan Ydelse, og lige saa lidt kan man sige noget paa den, der føler sig opfordret til at yde. Man bliver tillige befriet for den store Vanskelighed, der i kirkelig Henseende findes i § 15, hele Spørgsmaalet, om man overhovedet maa yde noget til sin Sjælesørger. Der maa ikke ydes, siges der, i Anledning af bestemte kirkelige Handlinger, men der maa modsætningsvis ydes noget, naar det ikke er i Anledning af disse bestemte kirkelige Handlinger. Jeg tror nu, at det er udtrykt paa en noget ufuldkommen Maade, der kan der opstaa meget vanskelige og kedelige Grænsespørgsmaal, som i alt Fald opfordre til nøje at prøve, om man ikke kan give denne Paragraf en Affattelse, der noget mere imødekommer de Sædvaner, der faktisk ere til Stede. — Der er ogsaa en anden Vanskelighed der. Man maa ikke yde frivillig for Embedshandlinger til Sjælesørg, naar det er ens egen Præst, men, tager man en anden, hvad man meget ofte gør i København, fordi Konfirmationsforberedelsen der ikke er bunden til Sognet, maa man yde til ham. Det kan medføre det ganske ejendommelige, lidt ubehagelige Forhold, at man for at yde til den Sjælesørger, man sætter Pris paa, naar man tilfældigvis bor i hans Sogn, da maa flytte ud af Sognet for overhovedet at kunne yde ham noget. Jeg tror nok, at man vil kunne undgaa de Vanskeligheder ved at indskrænke Afløsningen til de virkelig pligtige Accidenser og derimod holde det fuldkommen frit, hvad der vedkommer kun de private Mellemværende.

Det er, hvad jeg har at bemærke, set fra den kirkelige Side. Der er jo ogsaa en anden Side af Sagen, som ganske vist rejser Vanskeligheder, — eller jeg vil ikke kalde det Vanskeligheder, men Spørgsmaal ved Loven. Det er den ret betydelige kommunale Byrde eller Ligningsbyrden, der vil opstaa ved Afløsningen særlig af Accidenserne. Denne anden Side af Sagen blev under de tidligere Forhandlinger særlig fremdraget af den daværende In-